

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 47/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. Z., Č., zastúpeného advokátom JUDr. M. R., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 416/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Z. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 14. januára 2008 doručené podanie J. Z., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. R., Ž., označené ako „Sťažnosť“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 416/02 o zaplatenie istiny 56 100 Sk s príslušenstvom.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ podal dňa 26. 8. 2002 návrh na súd o zaplatenie istiny vo výške 56.100,- Sk s prísl. Okresný súd v Čadci vydal dňa 13. 9. 2002 vo veci platobný rozkaz, voči ktorému bol podaný odpor. Prvé pojednávanie súd vytýčil na deň 23. 1. 2003, ďalšie pojednávania boli vytýčené na deň 2. 9. 2003, 13. 11. 2003 a ohliadka na mieste samom dňa 5. 5. 2004. Na základe uznesení č. k. 10 C 416/2002 zo dňa 11. 5. 2004 a 17. 6. 2004 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie súdnym znalcom. Znalecký posudok bol doručený súdu dňa 20. 3. 2007, ku ktorému sa sťažovateľ vyjadril dňa 12. 4. 2007. Od uvedeného termínu súd vo veci nekoná.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je sťažovateľ po viac ako 5 rokoch konania bez akéhokoľvek výsledku a nie je vydané ani prvostupňové rozhodnutie. (...)

Sťažovateľ si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie v sume 40 000,- Sk tým, že sa pre spor trvajúci takmer 5,5 roka dostáva do stavu právnej neistoty, má za to, že sa nejedná o právne a skutkovo zložitú vec, nemôže sa dočkať zaplatenia faktúry za riadne vykonané práce, bol nútený odvieť ako platiteľ daň z pridanej hodnoty ešte v roku 2000.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby vo veci samej vydal tento nález:

„Základné právo J. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd bolo postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod č. k. 10 C 416/02 porušené.

Okresnému súdu Čadca sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 10 C 416/02 konal bez zbytočných prieťahov.

J. Z. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 40.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Okresný súd Čadca je povinný zaplatiť J. Z. trovy konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 6.732,- Sk (2 úkony á 3.176,- Sk + 2 x režijný paušál á 190,- Sk), na účet JUDr. M. R., advokáta, do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde sa v prípadoch namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 75/06, II. ÚS 154/07, IV. ÚS 239/07) vyžaduje preukázať, že sťažovateľ pred tým, než sa obrátil na ústavný súd, využil právny prostriedok, na uplatnenie ktorého mal právo podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), teda že podal sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní orgánu štátnej správy (predsedovi) príslušného súdu.

Ústavný súd výzvou z 18. januára 2008 požiadal sťažovateľa, aby v lehote 15 dní predložil dôkazy o tom, že podal sťažnosť na zbytočné prietahy adresovanú predsedovi (t. j. orgánu štátnej správy) príslušného všeobecného súdu v namietanom konaní.

Sťažovateľ na uvedenú výzvu doručil 29. januára 2008 vyjadrenie, v ktorom uvádza, že „od vydania uznesenia dňa 17. 6. 2004 do doručenia znaleckého posudku dňa 2. 4. 2007 súd vo veci žiadnym spôsobom nekonal“. Okrem toho predložil ústavnému súdu „Oznámenie vo veci č. k. 10 C 416/02“ z 23. apríla 2003 o nariadenie pojednávania, ako aj „Žiadosť vo veci č. k. 10 C 416/2002“ z 24. júla 2006 o nariadenie termínu pojednávania.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný opravný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch neumožnilo v danej veci účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ na výzvu ústavného súdu predložil žiadosti o nariadenie pojednávania, tie však ústavný súd nemohol považovať za sťažnosti podľa zákona o súdoch v opísanom zmysle, pričom tiež nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto odmietol sťažnosť sťažovateľa už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, preto nebráni tomu, aby sťažovateľ po vyčerpaní uvedených právnych prostriedkov v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom označeného súdu v nej dochádza k zbytočným priesťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2008